

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 29 stycznia 1986 r.

w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem”.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 listopada 1985 r. w sprawie uznania Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. Nr 55, poz. 286) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się statut stowarzyszenia wyższej uży-

teczności „Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem”, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: C. Kiszczał

Załącznik do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia
29 stycznia 1986 r. (poz. 62)

STATUT POLSKIEGO TOWARZYSTWA WALKI Z KALECTWEM

Rozdział 1

Postanowienia ogólne.

§ 1. Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, zwane dalej „Towarzystwem”, jest stowarzyszeniem wyższej użyteczności i ma osobowość prawną.

§ 2. Terenem działalności Towarzystwa jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a siedzibą jego, władz naczelnych — miasto stołeczne Warszawa.

§ 3. Towarzystwo może powoływać oddziały wojewódzkie i koła na zasadach przewidzianych w dalszej części statutu.

§ 4. Towarzystwo może być członkiem krajowych i zagranicznych organizacji społecznych o podobnym profilu działania.

§ 5. Towarzystwo opiera swoją działalność przede wszystkim na pracy społecznej ogółu swoich członków.

§ 6. Towarzystwo używa pieczęci i odznak zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział 2

Cel i środki działania.

§ 7. Celem Towarzystwa jest społeczne działanie na rzecz osób niepełnosprawnych, a w szczególności:

- 1) organizowanie i prowadzenie różnych form działalności zmierzającej do zwalczania i profilaktyki kalectwa i inwalidztwa,

- 2) propagowanie i popularyzowanie postępowych idei i osiągnięć w zakresie rehabilitacji inwalidów i osób niepełnosprawnych oraz profilaktyki inwalidztwa,

- 3) dążenie do zniesienia barier architektonicznych, urbanistycznych, komunikacyjnych i psychospołecznych,

- 4) popieranie i inicjowanie pracy naukowej w zakresie oświaty i wychowania, rehabilitacji leczniczej, zawodowej i społecznej inwalidów i innych osób niepełnosprawnych,

- 5) budzenie i pogłębianie wrażliwości społecznej różnych środowisk do działania na rzecz inwalidów i osób niepełnosprawnych.

§ 8. Towarzystwo realizuje swoje cele przez:

- 1) prowadzenie działań zmierzających do stwarzania równych praw i szans życiowych w społeczeństwie dla inwalidów i osób niepełnosprawnych,

- 2) uczestniczenie w pracach Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego,

- 3) współdziałanie w programowaniu i realizacji polityki społecznej wobec inwalidów i osób niepełnosprawnych,

- 4) występowanie do władz Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z wnioskami w sprawach dotyczących profilaktyki kalectwa i rehabilitacji oraz w sprawach socjalno-bytowych dotyczących inwalidów i osób niepełnosprawnych,

- 5) inicjowanie i współdziałanie w organizowaniu różnych form działalności na rzecz osób z różnymi kalectwami i schorzeniami oraz współpraca w tym zakresie z centralnymi i terenowymi organami władzy i administracji państwowej, a także z innymi zainteresowanymi instytucjami i organizacjami społecznymi,

- 6) współdziałanie ze związkami inwalidów, a zwłaszcza Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, w sprawie poprawy warunków socjalno-bytowych ludzi niepełnosprawnych,
- 7) organizowanie kongresów, konferencji, sympozjów, posiedzeń i zjazdów naukowych, wystaw, pokazów itp.,
- 8) prowadzenie działalności wydawniczej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 9) organizowanie ośrodków informacji i udzielanie pomocy interwencyjnej w załatwianiu indywidualnych spraw inwalidów i osób niepełnosprawnych,
- 10) rozwijanie działalności popularyzatorsko-propagandowej za pośrednictwem środków masowego przekazu,
- 11) współuczestniczenie w międzynarodowej działalności na rzecz inwalidów i osób niepełnosprawnych.

Rozdział 3

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 9. Członkowie Towarzystwa dzielą się na:

- 1) zwyczajnych,
- 2) wspierających,
- 3) honorowych.

§ 10. Członkiem zwyczajnym może być pełnoletni obywatel polski, który złoży pisemną deklarację członkowską i zostanie przyjęty przez zarząd oddziału.

§ 11. 1. Członkiem wspierającym może być osoba prawna lub fizyczna, która popiera działalność Towarzystwa i zadeklaruje opłacanie składki członkowskiej w wysokości ustalonej przez Zarząd Główny.

2. Członka wspierającego, będącego osobą prawną, na podstawie podpisanej deklaracji przyjmuje Zarząd Główny.

3. Członka wspierającego, będącego osobą fizyczną, na podstawie podpisanej deklaracji przyjmuje zarząd oddziału wojewódzkiego.

§ 12. 1. Członkiem honorowym może być osoba fizyczna szczególnie zasłużona w realizacji celów Towarzystwa.

2. Godność członka honorowego nadaje Zjazd Krajowy, na wniosek Zarządu Głównego.

3. Członek honorowy nie opłaca składek.

§ 13. 1. Członek zwyczajny ma prawo:

- 1) wybierać i być wybierany do władz Towarzystwa,
- 2) zgłaszać wnioski dotyczące działalności Towarzystwa,
- 3) korzystać z pomocy i urządzeń Towarzystwa na zasadach określonych przez Zarząd Główny,
- 4) nosić odznakę Towarzystwa.

2. Członek wspierający ma prawo:

1) brać udział, z głosem doradczym, przez upoważnionego przedstawiciela w zjazdach (walnych zebraniach) Towarzystwa,

2) zgłaszać wnioski dotyczące działalności Towarzystwa.

3. Członek honorowy ma wszystkie prawa członka zwyczajnego; do członka honorowego, nie będącego członkiem zwyczajnym, nie stosuje się postanowień ust. 1 pkt 1.

§ 14. 1. Członek zwyczajny jest obowiązany:

- 1) przestrzegać postanowień statutu, regulaminów i uchwał władz Towarzystwa,
- 2) aktywnie uczestniczyć w działalności Towarzystwa,
- 3) regularnie opłacać składki członkowskie.

2. Członek wspierający jest zobowiązany do popierania działalności Towarzystwa oraz regularnego płacenia składek.

§ 15. 1. Utrata członkostwa następuje w razie:

- 1) dobrowolnego wystąpienia,
- 2) skreślenia z listy członków na skutek zalegania w opłaceniu składek członkowskich za okres dłuższy niż 12 miesięcy, po uprzednim dwukrotnym upomnieniu,
- 3) wykluczenia prawomocnym orzeczeniem sądu koleżeńskiego,
- 4) pozbawienia praw publicznych orzeczonego prawomocnym wyrokiem sądu (w odniesieniu do osób fizycznych),
- 5) śmierci członka będącego osobą fizyczną,
- 6) likwidacji osoby prawnej.

2. Osobom skreślonym z listy członków przysługuje prawo wniesienia odwołania do właściwego zarządu oddziału wojewódzkiego w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o skreśleniu.

Rozdział 4

Władze naczelné Towarzystwa.

§ 16. 1. Władzami naczelnymi Towarzystwa są:

- 1) Zjazd Krajowy,
- 2) Zarząd Główny,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna,
- 4) Główny Sąd Koleżeński.

2. Wybór władz odbywa się w głosowaniu tajnym lub jawnym, w zależności od uchwały Zjazdu Krajowego.

3. Kadencja władz trwa 4 lata.

4. Uchwały władz zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby uprawnionych do głosowania, z wyjątkiem przypadków określonych w § 18 ust. 5, § 51 i 52.

Zjazd Krajowy

§ 17. 1. Zjazd Krajowy jest najwyższą władzą Towarzystwa; Zjazd może być zwyczajny lub nadzwyczajny.

2. Do kompetencji Zjazdu Krajowego należy:

- 1) ustalanie kierunków działania na okres kadencji,
- 2) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego,
- 3) udzielanie absolutorium Zarządowi Głównemu na wnioski Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 4) wybór członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego,
- 5) rozpatrywanie wniosków wniesionych przez delegatów i władze naczelną Towarzystwa,
- 6) nadawanie godności członka honorowego,
- 7) uchwalanie projektu zmiany statutu,
- 8) rozpatrywanie odwołań od orzeczeń Głównego Sądu Koleżeńskiego wydanych w pierwszej instancji,
- 9) podejmowanie uchwał o rozwiązaniu Towarzystwa i przeznaczeniu jego majątku,
- 10) podejmowanie uchwał w innych sprawach wymagających decyzji Zjazdu Krajowego.

§ 18. 1. W Zjeździe Krajowym biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — delegaci wybrani przez walne zebrania oddziałów, według klucza wyborczego ustalonego przez Zarząd Główny,
- 2) z głosem doradczym — członkowie ustępujących władz, jeśli nie są delegatami, oraz członkowie honorowi i zaproszeni goście.

2. Zwyczajny Zjazd Krajowy zwoływany jest przez Zarząd Główny raz na 4 lata.

3. O terminie, miejscu i porządku obrad Zjazdu Krajowego Zarząd Główny zawiadamia delegatów co najmniej na 30 dni przed terminem Zjazdu.

4. Zjazd Krajowy obraduje na podstawie każdorazowo uchwalonego przez siebie regulaminu obrad, którego projekt przedstawia Zarząd Główny.

5. Uchwały Zjazdu Krajowego zapadają w pierwszym terminie zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby uprawnionych do głosowania, w drugim terminie podanym w zawiadomieniu — większością 2/3 głosów bez względu na liczbę delegatów obecnych.

§ 19. 1. Nadzwyczajny Zjazd Krajowy jest zwoływany:

- 1) z inicjatywy Zarządu Głównego,
- 2) na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 3) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby zarządów oddziałów wojewódzkich.

2. Zarząd Główny zwołuje Nadzwyczajny Zjazd Krajowy w terminie dwóch miesięcy od daty złożenia żądania lub wniosku. Zjazd obraduje nad sprawami, dla których został zwołany.

3. W Nadzwyczajnym Zjeździe Krajowym biorą udział delegaci wybrani na ostatnich walnych zebraniach oddziałów oraz członkowie władz naczelnych.

Zarząd Główny

§ 20. 1. Zarząd Główny kieruje całokształtem działalności Towarzystwa w okresie między zjazdami krajowymi i odpowiada za swą pracę przed Zjazdem.

2. Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

- 1) kierowanie działalnością oraz zarządzanie funduszami i majątkiem Towarzystwa,
- 2) uchwalanie planów działalności i budżetu Zarządu Głównego i zatwierdzanie sprawozdań z ich wykonania,
- 3) wykonywanie uchwał Zjazdu Krajowego oraz składanie sprawozdań ze swej działalności,
- 4) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
- 5) okresowa ocena działalności Prezydium i zatwierdzanie uchwał podjętych przez Prezydium,
- 6) powoływanie komisji, sekcji i zespołów problemowych jako organów pomocniczych Zarządu Głównego oraz uchwalanie ich regulaminów,
- 7) ustalanie zasad i trybu wyboru władz i delegatów na Zjazd Krajowy,
- 8) zawieszanie uchwał walnych zebrań oddziałów oraz uchylanie uchwał zarządów oddziałów wojewódzkich, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, postanowieniami statutu lub uchwałami władz Towarzystwa,
- 9) zawieszanie w czynnościach zarządów oddziałów wojewódzkich, jeżeli ich działalność jest niezgodna z przepisami prawa lub statutu; w razie zawieszenia zarządu oddziału wojewódzkiego Zarząd Główny powołuje zarząd tymczasowy, który pełni swą funkcję do czasu wyboru nowego zarządu przez walne zebranie oddziału,
- 10) powoływanie, rozwiązywanie i nadzorowanie działalności oddziałów wojewódzkich oraz określanie przynależności organizacyjnej kół określonych w § 40 pkt 4,
- 11) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- 12) podejmowanie uchwał o przystąpieniu Towarzystwa do międzynarodowych stowarzyszeń oraz delegowanie przedstawicieli na zjazdy międzynarodowe,
- 13) przyznawanie odznak i dyplomów Towarzystwa,
- 14) występowanie z wnioskami o nadanie członkostwa honorowego przez Zjazd Krajowy.

- 15) współpraca z organami władzy i administracji państwowej w realizacji programów w zakresie rehabilitacji inwalidów i osób niepełnosprawnych oraz profilaktyki inwalidztwa,
- 16) organizowanie i prowadzenie centralnego ośrodka informacji na potrzeby inwalidów i osób niepełnosprawnych,
- 17) podejmowanie uchwał w sprawach nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów władz Towarzystwa.

§ 21. 1. Zarząd Główny składa się z 41—51 członków oraz 5—15 zastępców członków wybranych przez Zjazd Krajowy.

2. Zarząd Główny wybiera ze swego grona Prezydium w składzie: 13—15 członków, w tym prezesa, 1—3 wiceprezesów, skarbnika i sekretarza.

3. Prezydium Zarządu Głównego kieruje działalnością Towarzystwa w okresach między posiedzeniami Zarządu Głównego.

4. Do kompetencji Prezydium Zarządu Głównego należy:

- 1) kierowanie działalnością oraz zarządzanie funduszami i majątkiem Towarzystwa,
- 2) wykonywanie uchwał Zjazdu Krajowego i Zarządu Głównego oraz składanie sprawozdań ze swej działalności,
- 3) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
- 4) okresowa ocena działalności sekcji, komisji i zespołów problemowych,
- 5) zawieszanie uchwał walnych zebrań oddziałów oraz uchylanie uchwał zarządów oddziałów wojewódzkich, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, postanowieniami statutu lub uchwałami władz Towarzystwa,
- 6) delegowanie przedstawicieli na zjazdy międzynarodowe,
- 7) przyznawanie odznak i dyplomów Towarzystwa,
- 8) występowanie z wnioskami o nadanie członkostwa honorowego przez Zjazd Krajowy,
- 9) współpraca z organami władzy i administracji państwowej w realizacji programów w zakresie rehabilitacji inwalidów i osób niepełnosprawnych i profilaktyki kalectwa,
- 10) prowadzenie centralnego ośrodka informacji na potrzeby inwalidów i osób niepełnosprawnych,
- 11) podejmowanie uchwał w sprawach nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów władz Towarzystwa.

§ 22. 1. Posiedzenia Zarządu Głównego zwołuje Prezydium Zarządu Głównego w miarę potrzeb, co najmniej dwa razy w roku.

2. Posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego zwołuje prezes lub wiceprezes Zarządu Głównego w miarę potrzeb, co najmniej raz na kwartał.

3. W posiedzeniu Zarządu Głównego mogą brać udział członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego i prezesi oddziałów wojewódzkich z głosem doradczym.

Główna Komisja Rewizyjna

§ 23. 1. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 7—15 członków oraz z 2—5 zastępców członków wybranych przez Zjazd Krajowy.

2. Główna Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, dwóch zastępców i sekretarza.

3. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami innych władz naczelných Towarzystwa.

§ 24. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrola — co najmniej raz w roku — celowości, prawidłowości oraz zgodności z przepisami prawa całokształtu działalności Towarzystwa, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej,
- 2) składanie Zarządowi Głównemu uwag i ocen wynikających z kontroli działalności Towarzystwa,
- 3) uchwalanie ramowych regulaminów komisji rewizyjnych wszystkich szczebli,
- 4) nadzorowanie działalności komisji rewizyjnych oddziałów,
- 5) składanie Zjazdowi Krajowemu sprawozdań ze swej działalności oraz stawianie wniosków w sprawie udzielenia absolutorium dla ustępującego Zarządu Głównego.

§ 25. 1. Posiedzenia Głównej Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący lub wiceprzewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej w miarę potrzeb, co najmniej dwa razy w roku.

2. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo powoływania rzeczoznawców do prac specjalistycznych. Rzeczoznawcy mają głos doradczy.

Główny Sąd Koleżeński

§ 26. 1. Główny Sąd Koleżeński składa się z 5—11 członków oraz z 2—5 zastępców członków wybranych przez Zjazd Krajowy.

2. Główny Sąd Koleżeński wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.

3. Członkowie Głównego Sądu Koleżeńskiego nie mogą być członkami innych władz naczelných Towarzystwa.

§ 27. 1. Do zakresu działania Głównego Sądu Koleżeńskiego jako sądu pierwszej instancji należy:

- 1) orzekanie w sprawach członków władz naczelných, wynikłych na tle ich działalności organizacyjnej,
- 2) rozstrzyganie sporów powstałych między zarządami oddziałów.

2. Od orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego w pierwszej instancji stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Zjazdu Krajowego w terminie 30 dni od daty doręczenia orzeczenia. Odwołanie powinno być przedstawione na najbliższym Zjeździe Krajowym do ostatecznego rozstrzygnięcia.

3. Do zakresu działania Głównego Sądu Koleżeńskiego jako sądu drugiej instancji należy rozstrzygnięcie odwołań od orzeczeń sądów koleżeńskich oddziałów.

4. Orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego wydane w drugiej instancji są ostateczne.

5. Ponadto do zakresu działania Głównego Sądu Koleżeńskiego należy:

- 1) nadzór nad działalnością sądów koleżeńskich oddziałów,
- 2) składanie Zjazdowi Krajowemu sprawozdań ze swej działalności za okres kadencji.

§ 28. Główny Sąd Koleżeński może wymierzać następujące kary organizacyjne:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) wykluczenie z Towarzystwa.

§ 29. Zasady i tryb postępowania przed sądami koleżeńskimi określa regulamin uchwalony przez Główny Sąd Koleżeński.

Rozdział 5

Oddziały wojewódzkie.

§ 30. Do powołania oddziału wojewódzkiego wymagana jest liczba co najmniej 100 członków.

§ 31. 1. Władzami oddziału wojewódzkiego są:

- 1) walne zebranie oddziału,
- 2) zarząd oddziału,
- 3) komisja rewizyjna oddziału,
- 4) sąd koleżeński oddziału.

2. Postanowienia § 16 ust. 2, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Walne zebranie oddziału

§ 32. 1. Walne zebranie oddziału jest najwyższą władzą oddziału wojewódzkiego i może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

2. Do kompetencji walnego zebrania oddziału należy:

- 1) uchwalanie regulaminu walnego zebrania oddziału,
- 2) uchwalanie kierunków działania oddziału,
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań zarządu, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńskiego,

4) udzielanie absolutorium ustępującemu zarządowi oddziału wojewódzkiego na wniosek komisji rewizyjnej oddziału,

5) wybór delegatów na Zjazd Krajowy,

6) wybór członków zarządu, komisji rewizyjnej, sądu koleżeńskiego oddziału wojewódzkiego,

7) rozpatrywanie wniosków zgłoszonych przez władze oddziału oraz członków oddziału.

§ 33. 1. W walnym zebraniu oddziału udział biorą:

- 1) z głosem decydującym — członkowie oddziału wojewódzkiego, w przypadku oddziału liczącego powyżej 500 osób — delegaci kół wybrani według zasady ustalonej przez zarząd oddziału wojewódzkiego,
- 2) z głosem doradczym — przedstawiciele władz nadrzędnych, członkowie honorowi oraz zaproszeni goście.

2. Walne zebranie oddziału jest zwoływane przez zarząd oddziału wojewódzkiego raz na 4 lata.

3. O terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania oddziału zarząd oddziału wojewódzkiego zawiadamia członków co najmniej na 14 dni przed terminem walnego zebrania.

§ 34. 1. Nadzwyczajne walne zebranie oddziału jest zwoływane:

- 1) z inicjatywy zarządu oddziału,
- 2) na żądanie Zarządu Głównego,
- 3) na żądanie komisji rewizyjnej oddziału,
- 4) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 członków oddziału.

2. Zarząd oddziału zwołuje nadzwyczajne walne zebranie oddziału w terminie 30 dni od daty zgłoszenia żądania lub wniosku. Walne zebranie obraduje nad sprawami, dla których zostało zwołane.

3. Do podejmowania uchwał na walnym zebraniu oddziału stosuje się postanowienie § 18 ust. 5.

Zarząd oddziału

§ 35. 1. Zarząd oddziału kieruje działalnością na terenie województwa w okresie między walnymi zebraniem i odpowiada za swą pracę przed walnym zebraniem oddziału i Zarządem Głównym.

2. Do zakresu działania zarządu oddziału należy:

- 1) uchwalanie regulaminu zarządu oddziału,
- 2) wykonywanie uchwał władz naczelnych i walnego zebrania oddziału,
- 3) uchwalanie planów działania i budżetu oddziału, zatwierdzanie budżetów kół oraz sprawozdań z ich wykonania,
- 4) reprezentowanie Towarzystwa na terenie swego działania,
- 5) powoływanie i rozwiązywanie kół, ustalenie terenu ich działania oraz nadzorowanie i kontrolowanie ich działalności,

- 6) zawieszanie uchwał walnych zebrań kół oraz uchylenie uchwał zarządów kół, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, postanowieniami statutu i uchwałami władz nadrzędnych Towarzystwa,
- 7) zawieszanie w czynnościach zarządów kół, jeżeli działalność ich jest sprzeczna z przepisami prawa lub statutu; w razie zawieszenia zarządu koła, zarząd oddziału powołuje tymczasowy zarząd koła, który pełni swoje funkcje do czasu wyboru nowego zarządu koła przez walne zebranie koła,
- 8) powoływanie komisji, zespołów problemowych i sekcji ułatwiających pracę oddziału,
- 9) zarządzanie funduszami i majątkiem Towarzystwa w granicach budżetu zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd Główny,
- 10) współpraca w realizacji programów państwowych i spółdzielczych dotyczących rehabilitacji i profilaktyki,
- 11) prowadzenie ośrodka informacji na potrzeby inwalidów i osób niepełnosprawnych,
- 12) składanie sprawozdań z działalności oddziału Zarządowi Głównemu i walnemu zebraniu oddziału.

§ 36. 1. Zarząd oddziału składa się z 7—15 członków oraz 3—5 zastępców członków wybranych przez walne zebranie oddziału.

2. Zarząd oddziału wybiera ze swego grona prezydium w składzie 5—9 osób, w tym: prezesa, 1 lub 2 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.

3. Prezydium kieruje działalnością oddziału między posiedzeniami zarządu oddziału. Do kompetencji prezydium zarządu oddziału należy:

- 1) wykonywanie uchwał władz naczelných, walnego zebrania oddziału i zarządu oddziału,
- 2) reprezentowanie Towarzystwa na terenie swego działania,
- 3) powoływanie kół, ustalanie terenu ich działania oraz nadzorowanie i kontrolowanie ich działalności,
- 4) zawieszanie uchwał walnych zebrań kół oraz uchylenie uchwał zarządów kół, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, postanowieniami statutu i uchwałami władz nadrzędnych Towarzystwa;
- 5) powoływanie komisji, zespołów problemowych i sekcji ułatwiających pracę oddziału,
- 6) zarządzanie funduszami i majątkiem Towarzystwa w granicach budżetu zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd Główny,
- 7) współpraca w realizacji programów państwowych i spółdzielczych dotyczących rozwoju rehabilitacji i profilaktyki,
- 8) prowadzenie ośrodka informacji na potrzeby inwalidów i osób niepełnosprawnych,
- 9) składanie sprawozdań z działalności Zarządowi Głównemu i zarządowi oddziału.

4. Postanowienia § 22 stosuje się odpowiednio.

Komisja rewizyjna oddziału

§ 37. 1. Komisja rewizyjna oddziału składa się z 5—7 członków oraz 2 lub 3 zastępców członków wybranych przez walne zebranie oddziału.

2. Komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

3. Członkowie komisji rewizyjnej oddziału nie mogą być członkami innych władz oddziału.

4. Do działalności komisji rewizyjnej oddziału stosuje się odpowiednio postanowienia § 24 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz § 25.

Sąd koleżeński oddziału

§ 38. 1. Sąd koleżeński oddziału składa się z 5—7 członków oraz 2 lub 3 zastępców członków wybranych przez walne zebranie oddziału.

2. Sąd koleżeński oddziału wybiera ze swego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

3. Członkowie sądu koleżeńskiego oddziału nie mogą być członkami innych władz oddziału.

§ 39. 1. Do zakresu działania sądu koleżeńskiego oddziału należy:

- 1) orzekanie w sprawach członków władz kół i oddziału, wynikających z ich działalności organizacyjnej,
- 2) orzekanie w stosunku do członków w sprawach:
  - a) nieprzestrzegania statutu, regulaminów i uchwał władz Towarzystwa oraz działania na szkodę Towarzystwa,
  - b) sporów o charakterze etyczno-moralnym, wynikłych między członkami na tle ich działalności w Towarzystwie.

2. Od orzeczenia sądu koleżeńskiego oddziału przysługuje stronom prawo wniesienia odwołania do Głównego Sądu Koleżeńskiego w terminie 30 dni od daty doręczenia orzeczenia.

3. Sąd koleżeński oddziału składa sprawozdanie ze swej działalności Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu i walnemu zebraniu oddziału.

4. Sąd koleżeński oddziału może wymierzać kary wymienione w § 28.

Rozdział 6

Koła.

§ 40. 1. Koło jest podstawowym ogniwem Towarzystwa.

2. Do powołania koła jest wymagana liczba co najmniej 10 członków.

3. Terenem działania koła jest miasto, gmina, dzielnica, osiedle mieszkaniowe, wieś, zakład pracy, szkoła wyższa lub inna instytucja.

4. Koła działające w województwach, w których nie ma oddziałów wojewódzkich Towarzystwa, podlegają organizacyjnie oddziałowi wojewódzkiemu w województwie sąsiadującym; przynależność organizacyjną tych kół określa Zarząd Główny.

§ 41. 1. Władzami koła są:

- 1) walne zebranie,
- 2) zarząd koła,
- 3) komisja rewizyjna.

2. Postanowienia § 16 ust. 2, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Walne zebranie koła

§ 42. 1. Walne zebranie koła jest najwyższą władzą koła i może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

2. Do kompetencji walnego zebrania koła należy:

- 1) uchwalanie regulaminu walnego zebrania koła,
- 2) uchwalanie kierunków działania koła,
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań zarządu i komisji rewizyjnej koła,
- 4) udzielanie absolutorium ustępującemu zarządowi koła na wniosek komisji rewizyjnej koła,
- 5) wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej koła,
- 6) wybór delegatów na walne zebranie oddziału,
- 7) rozpatrywanie wniosków zgłoszonych przez członków koła.

3. Walne zebranie koła zbiera się co najmniej raz w roku w celu omówienia bieżących zadań. Kompetencje określone w ust. 2 pkt 4, 5 i 6 walne zebranie koła realizuje raz na 4 lata.

§ 43. 1. W walnym zebraniu koła biorą udział:

- 1) z głosem decydującym — członkowie koła,
- 2) z głosem doradczym — przedstawiciele władz nadrzędnych Towarzystwa, członkowie honorowi i zaproszone osoby.

2. Walne zebranie koła jest zwoływane przez zarząd koła. O terminie, miejscu i porządku obrad zarząd koła zawiadamia członków co najmniej na 14 dni przed terminem walnego zebrania.

§ 44. 1. Nadzwyczajne walne zebranie koła zwołane jest:

- 1) z inicjatywy zarządu koła,
- 2) na żądanie komisji rewizyjnej koła,
- 3) na żądanie zarządu oddziału wojewódzkiego,
- 4) na pisemny wniosek co najmniej 1/2 ogólnej liczby członków koła.

2. W sprawie zwołania nadzwyczajnego walnego zebrania koła stosuje się postanowienia § 34 ust. 2.

3. Do podejmowania uchwał na walnym zebraniu koła stosuje się postanowienie § 18 ust. 5.

Zarząd koła

§ 45. 1. Zarząd koła kieruje bieżącą działalnością koła w okresie między walnymi zebraniem i ponosi odpowiedzialność za pracę przed walnym zebraniem koła i władzami nadrzędnymi.

2. Do zakresu działania zarządu koła należy:

- 1) wykonywanie uchwał walnego zebrania koła oraz władz nadrzędnych,
- 2) uchwalanie planów działania i projektu budżetu koła,
- 3) zarządzanie funduszami i majątkiem w granicach budżetu, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Zarząd Główny,
- 4) reprezentowanie Towarzystwa na terenie swego działania,
- 5) czuwanie nad wykonywaniem obowiązków statutowych przez członków, prowadzenie ewidencji członków i zbieranie składek członkowskich,
- 6) składanie sprawozdań z działalności koła walnemu zebraniu koła oraz zarządowi oddziału wojewódzkiego.

§ 46. 1. Zarząd koła składa się z 3—5 członków oraz 2 zastępców członków wybranych przez walne zebranie koła.

2. Zarząd koła wybiera ze swego grona prezesa, skarbnika i sekretarza.

3. Posiedzenia zarządu zwołuje prezes lub sekretarz. O terminie, miejscu i porządku obrad powiadamia się członków zarządu co najmniej na 7 dni przed terminem obrad.

4. Posiedzenia zarządu odbywają się co najmniej raz na kwartał.

Komisja rewizyjna koła

§ 47. 1. Komisja rewizyjna koła składa się z 3—5 członków oraz do 2 zastępców członków wybranych przez walne zebranie koła.

2. Komisja rewizyjna koła wybiera ze swego grona przewodniczącego i sekretarza.

3. Członkowie komisji rewizyjnej koła nie mogą być członkami zarządu koła.

4. Do działalności komisji rewizyjnej koła stosuje się odpowiednio postanowienia § 24 pkt 1, 2 i 5 oraz § 25.

Rozdział 7

Majątek i fundusze Towarzystwa.

§ 48. Majątek Towarzystwa stanowią nieruchomości, ruchomości oraz fundusze.

§ 49. 1. Majątek nieruchomy może być nabywany przez Zarząd Główny lub przez zarządy oddziałów wojewódzkich. Zbycie lub obciążenie majątku nieruchomego przez zarządy oddziałów może nastąpić wyłącznie za zgodą Zarządu Głównego.

2. Na fundusze składają się:

- 1) wpisowe i składki członkowskie,
- 2) dochody z majątku ruchomego i nieruchomego,
- 3) wpływy z działalności statutowej,
- 4) darowizny, zapisy i dotacje.

§ 50. 1. Do ważności oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Towarzystwa oraz udzielania pełnomocnictw wymagane jest współdziałanie i podpisy prezesa oraz skarbnika Zarządu Głównego lub innych osób upoważnionych przez Zarząd Główny.

2. Zarządy oddziałów wojewódzkich mogą składać oświadczenia w zakresie praw i obowiązków dotyczących nieruchomości w granicach umocowania przez Zarząd Główny.

3. Rokiem obrachunkowym i sprawozdawczym jest rok kalendarzowy.

Rozdział 8

Zmiana statutu i rozwiązanie Towarzystwa.

§ 51. Projekt zmiany statutu uchwała Zjazd Krajowy większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby uprawnionych do głosowania.

§ 52. Uchwałę w sprawie rozwiązania Towarzystwa i przeznaczenia jego majątku podejmuje zwyczajny i nadzwyczajny Zjazd Krajowy większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 2/3 ogólnej liczby uprawnionych do głosowania.